בס"ד

"הדף היומי לתולדותינו"

יום ד', י"ב בשבט תשס"ד (04 בפברואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

היום, **י"ב בשבט**, אנו פותחים ב**מסע**ינו אל חקר **שבטי ישראל**. היום – **שבט ראובן**.

שבט ראובן - צאצאי ראובן, הבן הבכור של יעקב אבינו מִלֵאה אשתו. כשירדו יעקב ובני ביתו למצרים, היו לראובן 4 בנים: **חנוך**, **פלוא**, **חצרון** ו**כרמי**. ביציאת מצרים [210 שנים לאחר מכן, בשנת 2448 לבריאת העולם, שעליה קראנו בתורה בשבת האחרונה] היה מספר הגברים, מעל לגיל 20, של שבט ראובן – 46,500. בעקבות המגיפה על דבר פעור ובעקבות מחלוקת קורח ועדתו – התמעט מספרם, ולפני כניסת בני ישראל לארץ, מנה השבט – 43,730 גברים. ביציאת מצרים היה שבט ראובן ה- 7 בגודלו מבין 12 השבטים (חוץ משבט לוי), ומעמדו ירד לשבט ה- 9 בגודלו לאחר 40 שנות המדבר. במדבר, חנה השבט בצלע הדרומית למשכן (ר' תרשים מערך השבטים סביב המשכן"המצ"ב), יחד עם שבט שמעון ושבט גד. נשיא השבט אז היה **אליצור בן שדיאור**.

לאחר הנצחון על סיחון ועל עוג, ביקשו ראובן וגד לרשת את ארצם, שבעבר הירדן המזרחי, כי הם היו מגדלי מקנה והמקום התאים לכך. משה רבינו נעתר לבקשתם, בתנאי שיעברו חלוצים ויעזרו לאחיהם לרשת את ארץ כנען – ארץ-ישראל המערבית. **"ויאמר משה לבני גד ולבני ראובן, האחֵיכם יבואו למלחמה ואתם תשבו פה? ולמה תנו[י]און את לב בני ישראל מעבור אל הארץ אשר נתן להם ה'. כה עשו אבותיכם בשלחי אותם מקדש ברנע לראות את הארץ. ויעלו עד נחל אשכול ויראו את הארץ ויניאו את לב בני ישראל לבלתי בוא אל הארץ אשר נתן להם ה'. ויחר אף ה' ביום ההוא וישבע לאמור: אם יראו האנשים העולים ממצרים מבן עשרים שנה ומעלה את האדמה אשר נשבעתי לאברהם ליצחק וליעקב כי לא מלאו אחריי. ... ויאמר אליהם משה אם תעשון את הדבר הזה אם תילחצו לפני ה' למלחמה. ועבר לכם כל חלוץ את הירדן לפני ה' עד הורישו את אויביו מפניו. ונכבשה הארץ לפני ה' ואחר תשובו והייתם נקיים מה' ומישראל והיתה הארץ הזאת לכם לאחוזה לפני ה'."** [במדבר פרק ל"ב] הם עמדו בתנאי, ובימי יהושע בן נון שלחו כ- 40,000 חלוצי צבא לכיבוש הארץ: **"ויעברו בני ראובן ובני גד וחצי שבט המנשה חמושים לפני בני ישראל כאשר דיבר אליהם משה. כארבעים אלף חלוצי הצבא עברו לפני ה' למלחמה אל ערבות יריחו."** [יהושע ד' 13-12]

בעבר הירדן בנו בני ראובן את הערים: חשבון, אלעלא, קרייתיים, נבו, בעל-מעון ושיבמה. גבול נחלתם היה מערוער שעל נחל ארנון וכל ערי המישור. בני ראובן נתנו ללויים ארבע ערים: בצר במדבר, יהצה, קדמות ומיפעת. במלחמת דבורה וברק נגד סיסרא, לא באו בני ראובן לעזרת בני ישראל. בשירתה (שאנו נקרא השבת כהפטרה לאחר קריאת התורה), הוכיחה אותם דבורה: **"למה ישבת בין המשפתיים לשמוע שריקות עדרים לפלגות ראובן גדולים חיקרי לב?"** [שופטים ה' 16] בני ראובן השתתפו עם שבטי ישראל בהמלכת דוד בחברון: **"ומעבר לירדן מן הראובני והגדי וחצי שבט מנשה בכל כלי צבא מלחמה מאה ועשרים אלף. כל אלה אנשי מלחמה עודרי מערכה בלבב שלם באו חברונה להמליך את דויד על כל ישראל וגם שרית ישראל לב אחד להמליך את דויד."** [דברי הימים_א י"ב 39-38]

השבטים ראובן, גד וחצי שבט מנשה הוגלו מארץ-ישראל, עוד לפני חורבן בית המקדש הראשון, ע"י פול, מלך אשור, ותגלת-פלנסר, מלך אשור: **"וימעלו באלוקי אבותיהם ויזנו אחרי אלוהי עמי הארץ, אשר השמיד אלוקים מפניהם. ויער אלוקי ישראל את רוח פול מלך**

"כי לא יטוש ה' עמו, ונחלתו לא יעזוב." [תהלים צ"ד 14]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **רביעי**

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

יום ד', י"ב בשבט תשס"ד (04 בפברואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

אשור ואת רוח תגלת פלנסר מלך אשור, ויגלֵם לראובני ולגדי ולחצי שבט מנשה ויביאם לחלח וחבור והרא ונהר גוזן עד היום הזה." [דברי הימים_א ה' 25-26] [אנציקלופדיה לבית ישראל]

"כי לא יטוש ה' עמו, ונחלתו לא יעזוב." [תהלים צ"ד 14]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **רביעי**

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל